

trajectòries personals i professionals (dedicats al periodisme i amb editors en comú) es veuen reflectides en documents que permeten seguir la relació entre Pla i Fuster. Amb lectures i referents compartits, i trobades i opinions sobre diferents temes, els dos autors van convertir la seva relació d'amistat en una autèntica «conversa infinita». I és fàcil imaginar, en veure la trajectòria del valencià com a defensor dels Països Catalans i de la llengua, i la posició sempre moderada de Pla, que tenien un munt de coses per debatre; algunes d'elles, des de posicions oposades. L'escriptor de Palafrugell va dir, de Fuster: «Representa una nova mentalitat. No és un valencià estricte, ni un català de València, ni un valencià catalanitzat. Fuster és un element normal de la totalitat de la nostra àrea lingüística». Una opinió, com deia, moderada.

LA CERDANYA

Text i foto > SANDRA ADAM AUGER

Cent anys de Transpirinenc a Cerdanya | Si bé el primer tren que va arribar a Cerdanya va ser el de la línia de Vilafranca de Conflent a la Guingueta d'Ix l'any 1911, a la Baixa Cerdanya no va ser fins al 1922 que el Transpirinenc va unir Barcelona i Puigcerdà passant per Granollers i Ripoll.

Des de mitjan segle XIX, la Cerdanya reivindicava el ferrocarril. El 12 de juliol de 1922 la primera locomotora va arribar a la Molina i el 3 d'octubre a Puigcerdà, i d'aquesta manera va quedar inaugurat. Era el símbol de la modernitat i servia per connectar territoris i facilitar la circulació de persones i mercaderies. A Cerdanya, el tren va contribuir a consolidar l'estiu, però sobretot hi va tenir un paper rellevant facilitant l'accés a la comarca durant els mesos d'hivern, la qual cosa hi va promoure els esports d'hivern, especialment l'esquí.

L'any 1929, la línia es va internacionalitzar i es va connectar amb França. De Puigcerdà a la Tor de Querol-Enveig i d'allà cap a Acs, Tolosa i París. Actualment, la línia de Puigcerdà és l'única de les tres línies transpirinencs que manté el servei. Que sigui per molts anys més!

>> L'estació de Puigcerdà, l'agost passat.

Un Borrell al Centre de Restauració de Béns Mobles de Catalunya

Pere Borrell Delcaso va ser un pintor i professor de pintors que va néixer a Puigcerdà l'any 1835. És l'autor de l'obra *Fugint de la crítica* (1874), un *trompe-l'oeil* paradigmàtic del segle XIX i que es conserva a la col·lecció del Banc d'Espanya.

A Puigcerdà es conserven algunes pintures de l'artista, sigui en col·leccions privades o públiques. Una de les més significatives és l'obra inacabada *Processó de la Mare de Déu de la Sagristia*, que des del 1955 decora l'escala de l'Ajuntament de Puigcerdà. Des del gener d'enguany, aquest oli sobre tela és al Centre de Restauració de Béns Mobles de Catalunya, en procés de conservació i restauració.

L'obra, de grans dimensions (190 x 290 cm), representa la processó de la Mare de Déu de la Sagristia pel carrer Major de Puigcerdà, un 8 de setembre.

Aquesta intervenció servirà per netejar l'obra i protegir-la de la degradació perquè es conservi d'una manera òptima.

LA GARROTXA

Text > JOAN SALA

La primera ruta biomimètica de Catalunya

A continuació desenvoluparé tres temes naturalístics. El primer és una iniciativa de l'Ajuntament de Sant Jaume de Llierca, que ha proposat una ruta biomimètica, un concepte nou de recorregut per aprofundir en la relació entre l'ésser humà i la natura. S'hi pretén potenciar que les persones observin la naturalesa amb

l'objectiu de trobar solucions útils a problemes molt diversos. En aquesta ruta nova pel municipi de Sant Jaume hi ha quinze tòtems instal·lats amb codis QR i té una durada d'una hora i mitja, aproximadament. Amb aquesta iniciativa s'hi vol atreure un tipus de turisme amant del benestar, i que, a més, vulgui aprofitar per fer salut i adquirir més coneixements sobre la natura aplicada al dia a dia i també a la tecnologia.

Aquest és un dels primers passos per posar en marxa el futur Observatori del Benestar La Brutau, un projecte que semblava utòpic i cada dia està més a prop de convertir-se en una realitat.

>> La ruta biomimètica de Sant Jaume de Llierca. (Foto: QUIM ROCA)

La comarca, lliure de la plaga de l'eruga del boix

El Parc Natural de la Zona Volcànica de la Garrotxa ja ha confirmat que la comarca ha superat aquesta plaga de l'espècie invasora. Emili Bassols, tècnic del parc natural, afirma que estem en un punt en què hi ha molt poca papallona i molts d'intents de rebrotar per part dels boixos que no s'han mort. Sembla que les boxedes més afectades són les que estan situades a zones de sotabosc, que tenen cobertura forestal i unes determinades condicions d'humitat. En canvi, les boxedes més exposades, més obertes i a més altitud tenen més oportunitats de mantenir-se. Un tractament con-

sisteix a injectar en el tronc de la planta un insecticida perquè circuli per la saba, arribi a les fulles i quan l'eruga en vulgui menjar, s'intoxiqui. S'ha fet un assaig pilot al parc Nou per determinar si podria ser un bon mètode per evitar que els boixos pateixin la plaga.

No arriben ajudes per mantenir els boscos de Sant Ferriol

Després d'un estiu calorós en què s'ha parlat reiteradament del risc d'incendi per la traumàtica experiència que s'ha viscut a moltes comarques del país, alguns pobles insisteixen en la necessitat de netejar els boscos. Sant Ferriol és un municipi molt extens en territori, té cent quilòmetres en camins i, tot i que els propietaris i l'Ajuntament hi van fent neteges, asseguren que necessiten l'ajuda de l'Administració per poder-ne netejar més àrees. Fa dos anys que esperen una subvenció de la Generalitat valorada en uns vint mil euros que no arriba. El batlle de Sant Ferriol lamenta que sigui tan complicat accedir a aquestes ajudes que, al cap i a la fi, ajuden a prevenir les conseqüències humanes, naturals i econòmiques que provoquen els incendis.

EL GIRONÈS

Text i foto > **DANI VIVERN**

Un estiu molt actiu | Potser per la calor excessiva o perquè d'aquí a menys d'un any hi ha d'haver eleccions municipals, el cas és que l'activitat pública i privada (somorta habitualment durant la canícula) no ha parat de donar-nos notícies: l'esperada passera sobre el Ter entre Bescanó i Sant Gregori serà una realitat si no hi ha un altre endarreriment per culpa dels sobre costos. Els germans Roca passen a gestionar la Fortalesa de Sant Julià de Ramis, que estava en un mal moment, i obren un altre capítol de la seva singladura gastronòmica. Sarrià de Ter aprofitarà el centre d'innovació i desenvolupament de Torraspapel per encabir-hi serveis i oficines municipals, atès que el grup Lecta el va tancar el desembre passat. I es parla força del projecte de ciutat esportiva a Vilablareix, al sector del Mas Massana, vora l'Espai Gironès. El Girona FC

té l'ull posat en l'edifici i en els camps dels voltants per fer-hi un centre d'entrenament i altres serveis, però els veïns del sector diuen que és una zona de protecció agrícola i que no s'hi pot construir. Polèmica servida.

I mentrestant, a la plaça del Vi...

Les queixes de la ciutadania per culpa de la brutícia sembla que han tingut efecte i, finalment, s'ha signat contracte amb la UTE FCC Arema Girona perquè es faci càrrec del servei de neteja viària i de recollida de residus. Es pretén netejar amb aigua a pressió tots els carrers, un cop per setmana o, com a mínim, cada dues. Respecte als mètodes de recollida de deixalles, ja en sentirem a parlar, atès el rebuig que provoquen alguns.

Però no tot són flors i violes: el consistori haurà de pagar quatre milions i mig d'indemnització als amos del Garatge Forné per haver «reduït l'edificabilitat de la finca sobrevingudament», segons la sentència del TSJC. Mala peça al teler. Tanmateix, es prova sort amb un projecte nou (el tercer) per enllestir les inacabables obres de la central del Molí. Els Cinemes Albéniz han tancat de cop i volta un any abans de complir els cent anys d'història, que van començar amb el difunt Teatre Albéniz, enderrocat ja fa anys. I el Cinema Truffaut, retornat fa un any al local del vell Modern, arrossega problemes en el sistema elèctric. Sembla com si tot es conxorxés per posar pals a les rodes a la gestió municipal, que

s'ha hagut d'accontentar a celebrar el centenari del camp de futbol de Vista Alegre, a intentar lligar acords amb Adif per aclarir el futur de la plaça d'Espanya i a pidolar un augment de freqüències del TAV, una petició raonable i justa que el Govern espanyol i RENFE escolten amb un flabiol sonant. La justícia denega el prec consistorial d'erigir-se en acusació contra els multireincidentes que actuen a la ciutat. L'equip de govern també rep bastonades pel retard inexplicable en la reobertura de la biblioteca a la Casa de Cultura. La Diputació, amb la qual compta l'Ajuntament per tirar endavant el tema, explica que cal el vistiplau d'Urbanisme abans de fer cap actuació a l'edifici, ja que està catalogat. El cas és que ja fa nou anys que no tenim biblioteca al centre de Girona. No anem pas bé.

De festa en festa | Com que els afers administratius són de més mal pair en els mesos de calor, la gent ja s'espavilla pel seu compte i fuig de la polèmica política per refugiar-se en festes i celebracions populars, que no falten mai, amb covid o sense. Per esmentar-ne alguna: a Celrà, a La Fàbrica, van muntar, els dijous del mes de juliol, el cicle «El Ressupó», una mena de sopars a la fresca amb actuacions musicals de qualitat que va ser molt ben rebut per la gent del poble i pels forasters que s'hi van acostar tot fugint de les torra-dores nits gironines i de les punxades en els locals d'oci nocturn.

>>> Actuació del Nicole Brown Trio, en una de les nits d'«El Ressupó» a Celrà.